

Żywiec, 14.01.2024 r.

**Protokół z posiedzenia Jury 55. Przeglądu Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych
„Żywieckie Gody”, który odbył się w dniach 13 i 14 stycznia 2024 r.
w Auli Domu Katolickiego w Żywcu**

Jury:

ANDRZEJ PEĆ – Przewodniczący Komisji, etnolog, regionalista, dyrektor Muzeum Miejskiego
Suchej Beskidzkiej

ANNA TOMIAK – etnolog, pedagog, instruktorka tańca w Zespole Regionalnym Romanka
i Szkolnym Zespole Regionalnym Romancka z Sopotni Małej

KATARZYNA RUCKA-RYŚ – etnolog, animatorka kultury, kustosz związana z Muzeum na Grapie
w Jaworzynce

PIOTR PUSZYŃSKI – nauczyciel muzyki, multiinstrumentalista, folklorysta z Rajczy

AGNIESZKA CHRUDZIMSKA – sekretarz Komisji, Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej

I

W konkursie zaprezentowało się łącznie 57 grup i uczestników indywidualnych: 19 grup
dorosłych, 11 grup dziecięcych i młodzieżowych oraz 27 dzieci składających powinszowania,
spisanych w kolejności występowania:

1. Grupa kolędnicza Antoniego Gluzy ze Szczyrku
2. Zuzanna Małyjurek (ZR Mała Istebna)
3. Szymon Ligocki (ZR Mała Istebna)
4. Pastuszkowie (ZR Mały Koniaków)
5. Maria Cieślar (ZR Mała Istebna)
6. Kinga Sala (ZR Mała Istebna)
7. Grupa kolędnicza Małych Żywczan
8. Hubert Małyjurek (ZR Mała Istebna)
9. Filip Kukuczka (ZR Mała Istebna)
10. Natasza Waszut (ZR Mały Koniaków)
11. Martyna Wróbel (ZR Mały Koniaków)
12. Hanna Waszut (ZR Mały Koniaków)
13. Filip Waszut (ZR Mały Koniaków)
14. Kolędnicy z przytupem (Warsztat Terapii Zajęciowej przy SOSW w Żywcu)
15. Kolędnicy z Jordanowa
16. Pastuszki z Zawoi
17. Juzyna z Zawoi
18. Kolyndnicy z Koniokowa – męska grupa śpiewacza Koniokowianie
19. RZ Dolanie
20. Kolędnicy z gwiazdą z Lipowej

21. Szlachcice z Kamesznicy
22. Julia Boboń (Gilowski Tryton)
23. Roztoka z Czernichowa
24. Anna Matuszek (Mali Lipowianie)
25. Elżbieta Górna (Mali Lipowianie)
26. Podłężnicy z Makowa – Babiogórzanie–Polana Makowska
27. Błażej Pasko (Podłazy z Żywca)
28. Podłazy z Żywca
29. ZR Romanka
30. Mała Roztoka z Czernichowa
31. Kolędnicy z gwiazdą na św. Szczepana, z Zarzecza
32. Kolędnicy z gwiazdą z Łodygowic
33. Mali Grojcowianie – kolędnicy z szopką
34. Jan Worek (ZR Mali Grojcowianie z Wieprza)
35. Kolędnicy z szopką z Łodygowic
36. Maciej Pawlus (ZR Mali Grojcowianie z Wieprza)
37. Trzo Króle z Istebnej
38. Michał Pawlus (ZR Mali Grojcowianie z Wieprza)
39. Wiktor Temel (ZR Mali Grojcowianie z Wieprza)
40. Kolyndnicy spod Jałowca
41. ZPiT Jodełki
42. Kolodnicy ze Suchej
43. Szlachcice z Suchejo
44. ZR Cieślca z Zawoi
45. Kolędnicy spod Żywca
46. Szlachcice z Pietraszki
47. RZ Dolanie
48. Wiktor Cebrat (DZG Gronicek z Gilowic)
49. Maria Kajzar (Mała Jetelinka)
50. Jan Kajzar (Mała Jetelinka)
51. Zuzanna Zowada (Mała Jetelinka)
52. Hanna Zowada (Mała Jetelinka)
53. Amelia Bury (Mała Jetelinka)
54. Antonina Polok (Mała Jetelinka)
55. Nikola Kukuczka (Mała Jetelinka)
56. Marta Galej (Mała Jetelinka)
57. Szlachcice ze Zwardonia

II

Jury postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

- Dorosłe grupy kolędnicze

Pięć równorzędnych I miejsc i nagrody pieniężne w wysokości 850 zł (osiemset pięćdziesiąt zł) każda otrzymują:

Juzyna z Zawoi – Kolędowanie z Turoniem

Zespół Regionalny Cieślca z Zawoi – Kolędowanie z Rajem

Kolodnicy ze Suchej – Z Turoniem

Zespół Regionalny Romanka – Trzej Królowie Sopotniańscy

Kolędnicy z gwiazdą na Świętego Szczepana, z Zarzecza – Kolędowanie z gwiazdą na Świętego Szczepana

II miejsce ex aequo i nagrody pieniężne w wysokości 650 zł (sześćset pięćdziesiąt zł) każda otrzymują:

Kolyndnicy spod Jałowca – Kolyndnicy z banią

Kolędnicy z gwiazdą z Lipowej – Kolędnicy z gwiazdą

Roztoka z Czernichowa – Kolędowanie z szopką lalkową na Nowy Rok

Regionalny Zespół Dolanie – Z Nowym Rokiem

Kolyndnicy z Koniokowa – męska grupa śpiewacza Zespołu Koniokowianie –Kolyndowani na św. Szczepona

Grupa kolędnicza Antoniego Gluzy ze Szczyrku – Z kolyndom do swoka

III miejsca nie przyznano.

Wyróżnienie i nagrodę pieniężną w wysokości 400 zł (czterysta złotych) otrzymują

Kolędnicy z Jordanowa – Chodzenie z pastuszkami – za stroje zgodne z tradycją oraz za udany debiut sceniczny.

- Szlachcice

I miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 850 zł (osiemset pięćdziesiąt zł) otrzymują

Szlachcice z Suchego

II miejsce ex aequo i nagrody pieniężne w wysokości 650 zł (sześćset pięćdziesiąt zł) każda otrzymują:

Szlachcice z Pietraszki

Szlachcice ze Zwardonia

Szlachcice z Kamesznicy

- Dziecięce i młodzieżowe grupy kolędnicze

I miejsce ex aequo i nagrody pieniężne w wysokości 550 zł (pięćset pięćdziesiąt zł) otrzymują:

Pastuszki z Zawoi – Chodzenie z pastuszkami

Mała Roztoka z Czernichowa – Kolędowanie z szopką lalkową

Mali Grojcowianie – kolędnicy z szopką – Tradycyjne kolędowanie z szopką

Trzo Króle z Istebnej – Trzo Króle z Istebnej

Dwa równorzędne II miejsca i nagrody pieniężne w wysokości 400 zł (czteryście zł) każda otrzymują:

Kolędnicy z gwiazdą z Łodygowic – Kolędowanie z gwiazdą

Kolędnicy spod Żywca – Mali kolędnicy z Czernichowa

III miejsce ex aequo i nagrody pieniężne w wysokości 300 zł (trzysta zł) otrzymują:

Kolędnicy z szopką z Łodygowic – Kolędowanie z szopką

Grupa kolędnicza Małych Żywczan – Mali kolędnicy z szopką

Pastuszkowie (Zespół Regionalny Mały Koniaków) – Chodziny „Po pastuszkach”

Dwa równorzędne wyróżnienia i nagrody pieniężne w wysokości 200 zł (dwieście złotych) otrzymują:

Podłazy z Żywca – Kolędnicy z szopką – za dbałość o stroje oraz właściwy, zgodny z tradycją kierunek pracy instruktorskiej.

Zespół Pieśni i Tańca Jodełki – Kolędnicy z szopką z Żywca – za postaci pastuszków oraz za udany debiut w Przeglądzie Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych „Żywieckie Gody”.

- Dzieci składające powinszowania

Siedem równorzędnych I miejsc i nagrody pieniężne w wysokości 160 zł (sto sześćdziesiąt zł) każda otrzymują:

Maria Cieślar (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Hanna Waszut (Zespół Regionalny Mały Koniaków)

Jan Worek (Zespół Regionalny Mali Grojcowianie z Wieprza)

Michał Pawlus (Zespół Regionalny Mali Grojcowianie z Wieprza)

Maria Kajzar (Mała Jetelinka)

Marta Galej (Mała Jetelinka)

Antonina Polok (Mała Jetelinka)

II miejsce ex aequo i nagrody pieniężne w wysokości 100 zł (sto zł) każda otrzymują:

Błażej Pasko (Podłazy z Żywca)

Filip Waszut (Zespół Regionalny Mały Koniaków)

Natasza Waszut (Zespół Regionalny Mały Koniaków)

Maciej Pawlus (Zespół Regionalny Mali Grojcowianie z Wieprza)

Nikoła Kukuczka (Mała Jetelinka)

Pięć równorzędnych III miejsc i nagrody pieniężne w wysokości 76 zł (siedemdziesiąt sześć zł) każda otrzymują:

Wiktor Temel (Zespół Regionalny Mali Grojcowianie z Wieprza)

Zuzanna Zowada (Mała Jetelinka)

Zuzanna Małjurek (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Szymon Ligocki (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Martyna Wróbel (Zespół Regionalny Mały Koniaków)

Siedem równorzędnych wyróżnień i nagrody pieniężne w wysokości 50 zł (pięćdziesiąt zł) każda otrzymują:

Kinga Sala (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Hubert Małjurek (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Filip Kukuczka (Zespół Regionalny Mała Istebna)

Wiktor Cebrat (Dziecięcy Zespół Góralski Gronicek z Gilowic)

Jan Kajzar (Mała Jetelinka)

Hanna Zowada (Mała Jetelinka)

Amelia Bury (Mała Jetelinka)

Ponadto Jury postanowiło przyznać cztery wyróżnienia pozaregulaminowe oraz nagrody rzeczowe, które otrzymują:

Kolędnicy z przytupem (Warsztat Terapii Zajęciowej przy SOSW w Żywcu) – Kolędowanie w Św. Szczepana – za próbę podjęcia tematyki tradycyjnego kolędowania w dniu św. Szczepana, zaangażowanie uczestników i radość z kolędowania.

Anna Matuszek (Mali Lipowianie), Elżbieta Górna (Mali Lipowianie), Julia Boboń (Gilowski Tryton) – za walory artystyczne prezentacji.

Łączna kwota nagród wynosi 18 000 zł (osiemnaście tysięcy zł).

Fundatorami nagród są Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej (10 000 zł) i Miejskie Centrum Kultury w Żywcu (8 000 zł).

III

Uwagi Komisji:

Podczas 55. Przeglądu Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych Żywieckie Gody zaprezentowali się kolędnicy z czterech powiatów: cieszyńskiego, bielskiego, żywieckiego oraz suskiego.

Członkowie Jury wyrażają wdzięczność instruktorom za przygotowanie uczestników do konkursu. Zauważają wyjątkowo wysoki i bardzo wyrównany poziom prezentacji, który świadczy o kultywowaniu tradycji kolędniczych, jak również z radością dostrzegają różnorodność i bogactwo prezentowanego repertuaru. Niezmiernie cieszy ponadto coraz większa liczba wykonawców oraz obecność tradycyjnego instrumentarium.

Komisja docenia dbałość uczestników o wygląd ubiorów oraz ich autentyczność. Zaleca zwracanie uwagi na czystość gwary, którą posługują się wykonawcy. Sugeruje także większą dbałość o dykcję.

Jury apeluje o ograniczenie tańców, które nie podlegają ocenie w trakcie niniejszego Przeglądu, na rzecz tradycji kolędniczych, silniejsze akcentowanie treści obrzędowych, w tym symbolicznych i magicznych, nie zaś obyczajowych. Ponadto Komisja postuluje, by zwrócić uwagę

na zgodność z tradycją w składach grup kolędniczych, adekwatność wieku uczestników do odgrywanych ról oraz właściwą dla tradycji płec wieszowników.

Członkowie Komisji zachęcają do udziału w konsultacjach. Sugerują również dalsze poszukiwania materiałów źródłowych i etnograficznych, kwerendy, wywiady terenowe.

Komisja składa serdeczne podziękowania wszystkim instruktorom za przygotowanie uczestników do konkursu. Dziękuje także konferansjerce za jej naturalność, spontaniczność oraz pozytywny kontakt z wykonawcami i publicznością.

Jury dziękuje również organizatorom 55. Przeglądu Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych Żywieckie Gody, tj. Regionalnemu Ośrodkowi Kultury w Bielsku-Białej – za merytoryczne przygotowanie wydarzenia, wspieranie Komisji i uczestników oraz miłą i serdeczną atmosferę tworzoną podczas Przeglądu; Miejskiemu Centrum Kultury w Żywcu – za sprawną i profesjonalną organizację, a ponadto księdzu kanonikowi Grzegorzowi Gruszeckiemu – za gościnę w Domu Katolickim w Żywcu.

Jury:

Andrzej Peć

Anna Tomiak

Katarzyna Rucka-Ryś

Piotr Puszyński

Agnieszka Chrudzimska